

Државен завод
за статистика

Референтни метаподатоци според ESMS 2.0 структура

Статистичко истражување за инвестиции во основни средства во деловните субјекти

МС_ИНВ.1_А_МК_2024_1

Референтни метаподатоци според ESMS 2.0 структура

1	Контакт
1.1	Организација/ институција за контакт Државен завод за статистика
1.2	Организациска единица за контакт Одделение за пресметка на БДП по расходен метод
1.3	Лице за контакт Бобан Илиевски, Љубчо Лаковски, Александар Лазаров
1.4	Звање на лицето за контакт Советник за нефинансиски средства , Советник во Регионално одделение РОС Битола ,Соработник за обработка на ДВ.КВ.ИН
1.5	Поштенска адреса Даме Груев 4, 1000 Скопје
1.6	Електронска адреса boban.ilievski@stat.gov.mk , ljupco.lakovski@stat.gov.mk aleksandar.lazarov@stat.gov.mk

Државен завод за статистика

1.7	Телефонски број
+38923295785, +389047202865	
1.8	Факс
2	Ажурирање метаподатоци
2.1	Последна потврда на метаподатоците
2.2	Последна објава на метаподатоците
2.3	Последно ажурирање на метаподатоците
3	Статистичка презентација
3.1	Опис на податоците
Основна цел на ова истражување е да се утврдат бруто-инвестициите во основни средства, дефинирани во согласност со методологијата Систем на национални сметки. Иако СНС 2008 не врши поделба меѓу материјалните и нематеријалните средства основните средства можат да се јават како материјални и нематеријални средства создадени во процесите на производство и наменети да се користат повторно или континуирано во други производни процеси повеќе од една година. Категориите на станови за живеење, други згради и структури, машини и опрема, системи за вооружување и култивирани средства можат да бидат класифицирани како материјални основни средства, додека останатите како нематеријални основни средства.	
3.2	Систем на класификации
"Класификацијата на податоците по дејности и по територија, во истражувањето ИНВ.01 се врши според два принципа: според претежната дејност и според седиштето на извештајната единица - инвеститор, односно според т.н. ""организационен принцип"" и според намената и локацијата на инвестициите, односно според т.н. ""принцип на чиста дејност"". Податоците распоредени по организационен принцип покажуваат кои претпријатија и организации (од кои дејности и општини) инвестираат, додека податоците групирани по принцип на чиста дејност покажуваат во што и каде се вложува, во која	

дејност или општина. За расчленување на инвестициите по намена се користи Националната класификација на дејностите НКД Рев.2 и НКД Рев.2.1 "

3.3 Опфат на сектор/и

Истражувањето ИНВ.01 ги опфаќа инвестициите во основни средства на претпријатијата согласно институционалните сектори (C11,C12,C13,C14 и C15) и облиците на сопственост и на здружување под кои се регистрирани заклучно со 31.12. во набљудуваната година. Изборот на претпријатијата се прави врз основа на бројот на вработени, реализираниот промет и увозот на инвестициони добра во делот на машини и опрема.

3.4 Статистички концепти и дефиниции

Исплати за набавки на основни средства - тоа се паричните вложувања во основни фондови во текот на годината, без оглед на тоа дали и кога е извршена нивната изградба, изработка или набавка. Набавките на основни средства ги опфаќаат: вредноста на исплатите за извршените работи и набавки во текот на извештајната година, вредноста на извршените, а неплатени работи и набавки во текот на извештајната година, вклучувајќи ја и вредноста на набавените основни средства преку финансиски лизинг, вредноста на основните средства произведени и задржани од производителот за сопствена употреба, вредноста на основните средства набавени преку трампа (компензација) и вредноста на основните средства примени како капитални трансфери во натура. Набавките на новите основни средства ги опфаќаат и реновирањата, реконструирањата или проширувањата кои значително го зголемуваат продуктивниот капацитет или го продолжуваат векот на користење на постоечкото средство. Овие подобрувања се третираат како дел од набавките на нови основни средства, иако тие функционираат како дел од постоечките средства. Вредноста на отуѓувањата (продажбите) ја опфаќа вредноста на продадените постоечки основни средства, вредноста на постоечките основни средства дадени при трампа (компензација) и вредноста на постоечките основни средства дадени како капитални трансфери во натура. Инвестициите во основни средства во текот на извештајната година ја претставуваат вкупната вредност на набавките на основни средства намалена за отуѓувањата (продажбите) на основни средства во текот на пресметковниот период и зголемена за одредени додатоци на вредноста на непроизводните средства. Инвестициите во основни средства опфаќаат изградба на станови, други згради и структури вклучувајќи го и поголемото подобрување на земјиштето, машини и опрема, воени средства, култивирани (одгледувани) средства, производи на интелектуална сопственост и трошоци поврзани со трансфер на непроизведените средства.

3.5 Статистичка единица

Потенцијални единици на статистичка обсервација се сите активни претпријатија за опсервираната извештајна година согласно доставените податоци од Центранлиот Регистер до ДЗС.

3.6 Статистичка популација

Сите активни претпријатија според институционални сектори согласно доставените податоци од Централниот Регистер до Држаниот завод за статистика

3.7 Референтна област

Населени места

3.8 Временска покриеност

Податоци од истражувањето се расположиви преку публикувани податоци до 2012 и заштитените бази на податоци за соодветни извештајни години до 2024 година

3.9 Базен период

4 Единица на мерење

Вредност во илјади денари

5 Референтен период

Претходна година (T-1)

6 Институционален мандат

Национални: Закон за државната статистика („Службен весник на Република Македонија“ бр. 54/97, 21/07, 51/11, 104/13, 42/14 и 192/15, 27/16 ,83/18 и 220/18) и Програма за статистички истражувања 2023-2027 („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 29/23) Европско ниво: Регулатива на Советот на Европа бр.2223/96 во врска со европскиот систем на сметки и регионални сметки и Регулатива бр. 1392/2007 на Европскиот Парламент и на Советот (нов Европска програма за трансмисија) Методологијата Европски Систем на Сметки ЕСС 2010 е замена за претходната методологија Европски Систем на Сметки ЕСС 95 како референтна рамка за заеднички стандарди, дефиниции, класификации и сметководствени правила за составување на сметки по институционални сектори, со цел да се обезбеди меѓународна споредливост.

6.1 Законски акти и други договори

6.2 Споделување на податоци

7 Доверливост

7.1	Доверливост - политика
7.2	Доверливост - третирање на податоците
Податоците претставуваат индивидуални податоци, заштитени со Законот за државната статистика. Податоците кои се прибираат од извештајните единици преку статистичките истражувања или индиректно, од административни или други извори, се доверливи податоци и се користат исклучиво за статистички цели. Резултатот на статистичката обработка може исто така да генерира информации кои се сметаат за доверливи како на пример: анонимизирани индивидуални податоци, табели со многу ниско ниво на агрегација како и сеуште необјавени податоци. Политиката за статистичка доверливост ги содржи основните начела кои се применуваат во ДЗС (линк до политиката на веб кога ќе се постави на веб страната).	
8	Политика за објавување
8.1	Календар на објавување
8.2	Пристап до Календарот на објавување
8.3	Кориснички пристап
9	Фреквенција на дисеминација
10	Достапност и јасност
10.1	Соопштенија
10.2	Публикации
10.3	Онлајн база на податоци
10.4	Пристап до микроподатоци

10.5	Друго
10.6	Документација за методологијата
10.7	Документација за квалитетот
11	Управување со квалитет
11.1	Обезбедување на квалитетот
11.2	Оценка на квалитетот
12	Релевантност
12.1	Потреби на корисниците
12.2	Задоволство на корисниците
12.3	Комплетност
13	Точност и веродостојност
13.1	Севкупна точност
13.2	Примерочни грешки
13.3	Непримерочни грешки

14	Навременост и точност
14.1	Навременост
14.2	Точност
15	Кохерентност и споредливост
15.1	Географска споредливост
15.2	Временска споредливост
15.3	Меѓудоменска кохерентност
15.4	Внатрешна кохерентност
16	Трошок и оптовареност
17	Ревизија на податоците
17.1	Политика за ревизија на податоците
17.2	Практика за ревизија на податоците
18	Статистичка обработка
18.1	Извори на податоци

18.2	Фреквенција на прибирање податоци
18.3	Прибирање на податоците
18.4	Проверка на податоците
18.5	Компилирање податоци
18.6	Прилагодување
19	Коментар
A.1	Анекси